

Európai
Bizottság

CASP2022

Koordinált termékbiztonsági
tevékenységek

Ózonos
légtisztítók
és sterilizátorok

Zárójelentés

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	2
Rövidítések listája	2
Összefoglaló	3
1. rész	
1. A tevékenység áttekintése	4
1.1. Részt vevő piacfelügyeleti hatóságok	4
1.2. Termékkör és vizsgálati kritériumok	4
1.2.1. Termékkör	4
1.2.2. Vizsgálati kritériumok	4
2. Mintavétel és vizsgálat	5
2.1. Mintavételi eloszlás és mintavételi csatornák	5
2.2. Vizsgálati folyamat	5
3. Vizsgálati eredmények	6
3.1. A vizsgálati eredmények és a legfontosabb megállapítások áttekintése	6
3.2. Eredmények az előírás pontjai szerint	6
3.3. A vizsgálati eredményekre vonatkozó következtetések	7
4. Kockázatértékelések és intézkedések	8
4.1. Kockázatértékelési eredmények	8
4.2. Korrekciós intézkedések	8
5. Következtetések és ajánlások	9
5.1. Következtetések	9
5.2. Ajánlások az érintettek számára	9
2. rész	
1. Mi az a CASP?	10
Szerepek és felelősségi körök	
2. Termékspecifikus tevékenységek munkaterv	11
3. Termékspecifikus tevékenységek eszközök és folyamatok	12

Rövidítések listája

RÖVIDÍTÉS	LEÍRÁS
CASP	Koordinált termékbiztonsági tevékenységek)
DG JUST	Az Európai Bizottság Jogértvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatósága
EC	Európai Bizottság
EGT	Európai Gazdasági Térség
EN	Európai szabvány
EU	Európai Unió
LVD	Kisfeszültségű irányelv (2014/35/EU)
MSA	Piacfelügyeleti hatóság
RAPEX	A gyors információcsere rendszer
RAPEX-iránymutatások	(EU) 2019/417 határozat
TF	Termékspecifikus fellépés
UV	Ultraibolya

Összefoglaló

A tevékenység célkitűzései

A koordinált termékbiztonsági tevékenységek (CASP) projektek lehetővé teszik az Európai Unió (EU) és az Európai Gazdasági Térség (EGT) országainak piacfelügyeleti hatóságai számára, hogy közösen biztosítsák a nem biztonságos termékek gyors eltávolítását az egységes piacról. Ez a tevékenység az ózonos légtisztítókra és sterilizátorokra összpontosított. A termékekből mintát vettek és közösen elfogadott kritériumok szerint vizsgálták a termékeket a részt vevő piacfelügyeleti hatóságok által kiválasztott európai laboratóriumban.

Termékkör

Hálózatról működtetett, valamint padlóra vagy felületre helyezhető ózonos légtisztítók és sterilizátorok.

Fő vizsgálati kritériumok

A tesztelési terv a következőket tartalmazta:

- a háztartási és hasonló elektromos készülékek biztonsága európai szabvány (EN) 60335-1:2012 (a légtisztító készülékekről szóló EN 60335-2-65-ös szabvánnyal együtt alkalmazva);
- EN 60335-2-109 - 32. szakasz Sugárzás, toxicitás és hasonló veszélyek;
- EN 62471:2008 A lámpák és lámparendszerek fotobiológiai biztonságára vonatkozó szabvány.

Eredmények

- A 16 vizsgált mintából összesen 14 nem felelt meg a vizsgálati tervben szereplő követelmények közül legalább egynek.
- Az EN 60335-1:2012 szabvány azon szakaszai, amelyek különösen sok olyan mintát eredményeztek, amelyek nem feleltek meg a követelményeknek, a következők voltak: 7. szakasz - Jelölés (11 minta), 8. szakasz - A feszültség alatt álló részek védelme (7 minta), 22. szakasz - Felépítés (9 minta) és a 29. szakasz - légközők, kúszóáramutak és tömör szigetelés (8 minta).
- A 16 vizsgált mintából összesen 7 nem felelt meg az EN 62471:2008 szabvány A lámpák és lámparendszerek fotobiológiai biztonsága követelményeinek.
- A 16 vizsgált mintából összesen 10 nem felelt meg az EN 60335-2-109:2010 - Sugárzás, toxicitás és hasonló veszélyek szabvány 32. szakaszának.

Következtetések

A tevékenység riasztó eredményeket mutatott, mivel a 16 mintából 14 nem felelt meg a vizsgálati terv legalább egy követelményének. Ez azt jelzi, hogy a gazdasági szereplők nehézségekbe ütköznek a vonatkozó szabványoknak való megfelelés terén; nem csak a termékspecifikus veszéllyel kapcsolatosakkal, hanem az általános elektromos biztonsági követelményekkel is.

A közös tesztelési kampány által kiváltott intézkedéseket követően (2023. április 14-ig) két terméket kivontak a forgalomból. A többi, a követelményeknek nem megfelelő termékre vonatkozó intézkedések még folyamatban vannak.

Főbb ajánlások

A fogyasztók számára

- Megfelelő módon használja a termékeket, és gondosan **kövesse a használat idejére és módjára vonatkozó utasításokat, és figyeljen az eszközökön elhelyezett figyelmeztetésekre.** Csak a gyártó által jóváhagyott pótalkatrészeket használjon.
- Legyen óvatos az ózontermelő eszközök használatakor. **Az ózon erősen maró hatású,** ezért a rosszul megtervezett, nagy mennyiségű ózont termelő berendezések károsíthatják az elektromos biztonsági követelményeket.

Gazdasági szereplők számára

Az ilyen termékek tervezésekor ügyeljen arra, hogy:

- a szem vagy a bőr ne kerüljön közvetlen kapcsolatba az ultraibolya (UV) sugárzással;
- a termék szűrője nem távolítható el szerszám nélkül, és a termék szűrő nélkül nem üzemeltethető;
- a termék nem bocsát ki a felhasználó számára veszélyes ózonszintet.

Kövesse az **elektromos termékek biztonságának tervezési** alapelveit.

A hatóságok számára

- Továbbra is az ózonos légtisztítókra és sterilizátorokra összpontosítja piacfelügyeleti erőfeszítéseit. Ez egy **újonnan kialakulóban lévő termékágazat,** amely jelentős beavatkozást igényel a megfelelőség biztosítása és a jelenlegi kockázatok kezelése érdekében.
- **A fogyasztók felvilágosítása** az e termékek által jelentett kockázatokról.

Szabványügyi szervezetek esetében

Fontolja meg egy kifejezetten erre a termékcsoportra vonatkozó szabvány kidolgozását, tekintettel a termékek nyilvánvaló népszerűségére és a gyártóknak a biztonságos és megfelelő termékek előállításával kapcsolatos nehézségeire.

1. A tevékenység áttekintése

1.1. Részt vevő piacfelügyeleti hatóságok

Az ózonos légtisztítók és sterilizátorok termékspecifikus fellépésében összesen négy uniós tagállam négy piacfelügyeleti hatósága vett részt.

1. táblázat - A részt vevő piacfelügyeleti hatóságok listája

ORSZÁG	MSA
Csehország	Cseh Kereskedelmi Ellenőrző Hatóság
Svédország	Svéd Nemzeti Elektromos Biztonsági Hivatal
Szlovák Köztársaság	Szlovák Kereskedelmi Felügyelet
Szlovénia	A Szlovén Köztársaság Piacfelügyelete

1.2. Termékkör és vizsgálati kritériumok

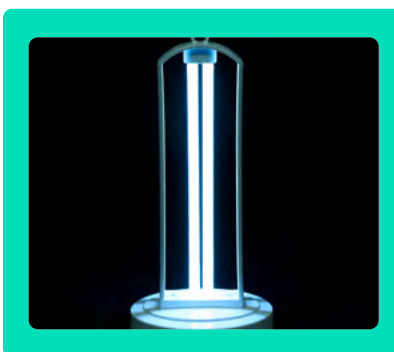
1.2.1. Termékkör

A piacfelügyeleti hatóságok megállapodtak abban, hogy a termékkör a hálózatról működtetett és a padlóra vagy felületre helyezhető készülékekre korlátozódik. Az elemmel működő és a

kereskedelmi vagy beépített termékek nem tartoztak e tevékenység hatálya alá.

ÓZON LÉGTISZTÍTÓ

UV LÁMPA

1.2.2. Vizsgálati kritériumok

Az ózonos légtisztítókra és sterilizátorokra nem vonatkoznak termékspecifikus jogszabályok, kivéve a Kisfeszültségű irányelv (2014/35/EU) (LVD). Az EN 60335-2-65 szabvány felhasználható a háztartási és hasonló célú légtisztító készülékek elektromos biztonságának értékelésére, de az ózonkibocsátás és az UV-sugárzó források biztonságának értékelésére nincsenek külön követelmények e konkrét termékekre vonatkozóan. Ezért a legmegfelelőbb harmonizált szabványokat analógia útján alkalmazták¹.

A piacfelügyeleti hatóságokkal és a műszaki szakértővel folytatott megbeszélések alapján megállapodás született arról, hogy a vizsgálati terv tartalmazza a következő szabványok követelményeit:

- **EN 60335-1:2012 Háztartási és hasonló elektromos készülékek biztonsága.** Ez a szabvány az összes hálózatról működtetett háztartási készülékre vonatkozó fő követelményeket tartalmazza, és a vonatkozó szakszabványokkal, például az EN 60335-2-65 légtisztító készülékek egyedi követelményeivel együtt alkalmazandó. A minták főbb elektromos és mechanikai kockázatainak azonosítása érdekében a vonatkozó szakaszok felhasználásával válogatott vizsgálatokat végeztek.

- **EN 60335 Háztartási és hasonló elektromos készülékek. 2-109. rész: Az UV-sugárzással működő vízkezelő berendezésekre vonatkozó különleges követelmények.** Különösen a 32. szakasz szerinti sugárzás, toxicitás és hasonló veszélyek alapján értékelték, hogy a keletkező ózon meghaladja-e a szabványban meghatározott határértékeket.
- **EN 62471:2008 A lámpák és lámparendszerek fotobiológiai biztonságára vonatkozó szabvány.** A laboratórium ezt a szabványt használta az UV-sugárzás-forrás biztonságának mércéjeként, és bár az egyes szakaszokkal nem foglalkoztak, véleményt adtak arról, hogy a szóban forgó lámparendszer megfelel-e a szabványnak.

A laboratóriumi vizsgálatokon kívül a piacfelügyeleti hatóságok a nemzeti nyelv(ek)en a kísérő figyelmeztetéseket, jelöléseket és használati utasításokat is ellenőrizték. A műszaki szakértő készített egy, a főbb követelményeket tartalmazó ellenőrzőlistát, hogy további útmutatást nyújtson a piacfelügyeleti hatóságoknak.

¹ A következő szabványokat használták az erre a termékosztályra közvetlenül alkalmazandó szabványokként: EN 60335-1:2012 Hálózatról működtetett háztartási készülékek általános szabványa; EN 62471:2008 A lámpák és lámparendszerek fotobiológiai biztonságára vonatkozó szabvány.

2. Mintavétel és vizsgálat

2.1. Mintavételi eloszlás és mintavételi csatornák

A mintavételt az egyes piacfelügyeleti hatóságok által lebonyolított előválogatás alapján, az egyes piacok sajátosságaival összhangban végezték el. A piacfelügyeleti hatóságok összesen 18 mintát gyűjtöttek online (15 minta) és fizikai üzletekben (három minta). Az egyik mintát végül nem

tekintették a vizsgálat tárgyát képezőnek, mivel azt kizárólag professzionális felhasználásra szánták, és a fogyasztók számára nem kapható a piacon². Ezen túlmenően az egyik mintát a svéd piacfelügyeleti hatóság online vásárolta, de az nem érkezett meg a telephelyükre, ezért nem tudták megvizsgálni.

2. táblázat - A részt vevő piacfelügyeleti hatóságok által begyűjtött minták száma

ORSZÁG	MSA	A MINTÁK SZÁMA
Csehország	Cseh Kereskedelmi Ellenőrző Hatóság	4
Svédország	Svéd Nemzeti Elektromos Biztonsági Hivatal	6
Szlovák Köztársaság	Szlovák Kereskedelmi Felügyelet	4
Szlovénia	A Szlovén Köztársaság Piacfelügyelete	4
ÖSSZESEN		18

2.2. Vizsgálati folyamat

Az e tevékenységet végző vizsgáló laboratóriumot 2022 májusában indított pályázati eljárás keretében választották ki. Az ajánlattételi felhívást az EU/EGT 209 laboratóriumának küldték el, amelyeket a projektszoport laboratóriumi bevonási stratégiája alapján azonosítottak. Minden laboratóriumot arra kértek, hogy nyújtsanak be egy ajánlatot, amely tartalmazza a pályázati dokumentációban említett elemeket, például az árképzésre vonatkozó részletes információkat, valamint a tanúsítást igazoló dokumentumokat, a szakértők vonatkozó tapasztalatát és a vizsgálati jelentéseket. Négy laboratórium nyújtott be ajánlatot a megadott határidőn belül, és mindegyiket meghívták egy interjúra, amelyen az ajánlat

további megvitatására került sor. A közbenső találkozóan a piacfelügyeleti hatóságoknak összehasonlító elemzéseket mutattak be a laboratóriumoktól kapott ajánlatok technikai minőségéről és pénzügyi szempontjairól. A piacfelügyeleti hatóságok kiválasztották a legmagasabb pontszámmal értékelt laboratóriumot, műszaki minőség tekintetében.

A laboratórium kiválasztását követően a piacfelügyeleti hatóságok három hónapot kaptak a minták összegyűjtésére és a laboratóriumba való beküldésére. A tesztelési folyamat nem ütközött késedelembe, és 2023. január 24-én befejeződött. A laboratóriumi ülésre 2023. február 7-8-án került sor.

1. ábra - A mintavételi és vizsgálati folyamat idővonala

² A terméket nem vették figyelembe, és a vizsgálat eredményei nem szerepelnek e jelentés adataiban.

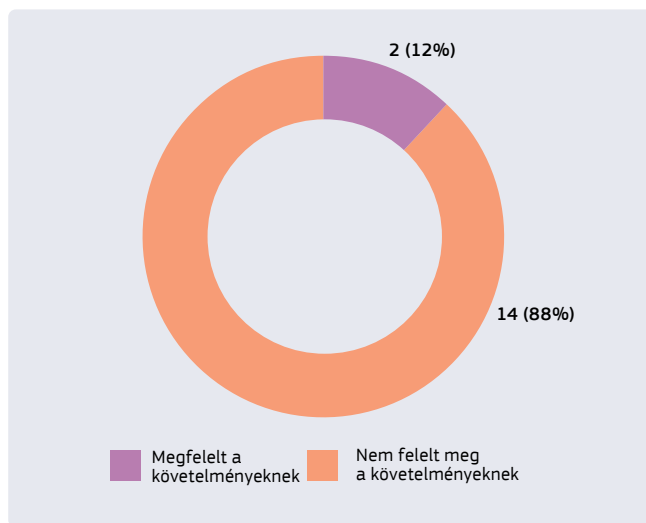
3. Vizsgálati eredmények

3.1. A vizsgálati eredmények és a legfontosabb megállapítások áttekintése

A 16 vizsgált mintából összesen 14 nem felelt meg a vizsgálati tervben meghatározott követelmények legalább egyikének, amint azt a 2. ábra mutatja.

A piacfelügyeleti hatóságok a nemzeti nyelvükön (nyelveiken) a figyelmeztetések, jelölések és utasítások ellenőrzését végezték el. A 16 mintából 10 nem felelt meg a követelményeknek. A leggyakoribb nem megfelelési problémák a következők voltak: hiányzó figyelmeztetések és jelölések; a termékinformációk nem a hivatalos nyelven; az UV-C sugárzókat tartalmazó készülékek esetében hiányos használati utasítás.

2. ábra - Teljes vizsgálati eredmények (figyelmeztetések, jelölések és utasítások nélkül) (N=16)

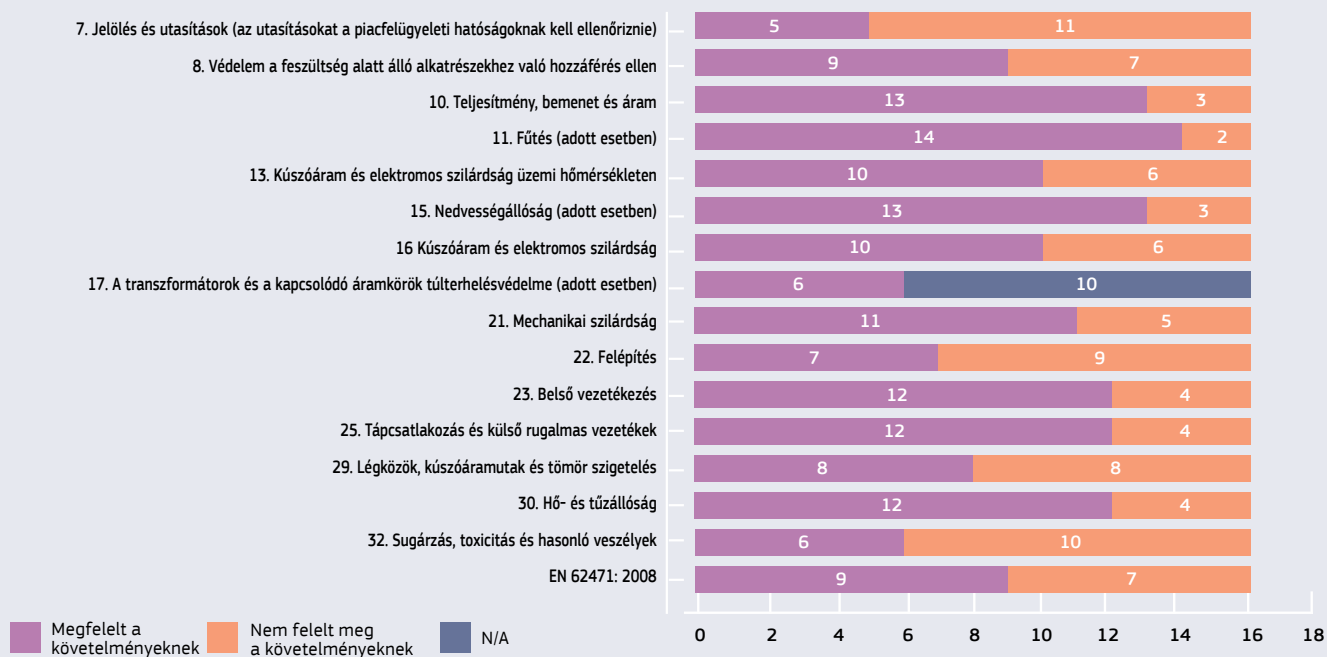

3.2. Eredmények az előírás pontjai szerint

Az EN 60335-1:2012 szabvány egyes szakaszait vizsgálva, a következő szakaszok különösen nagy számú mintája nem felelt meg a követelményeknek: 7. szakasz (Jelölés), 8. pont (Védelem a feszültség alatt álló alkatrészekhez való hozzáférés ellen), 22. szakasz

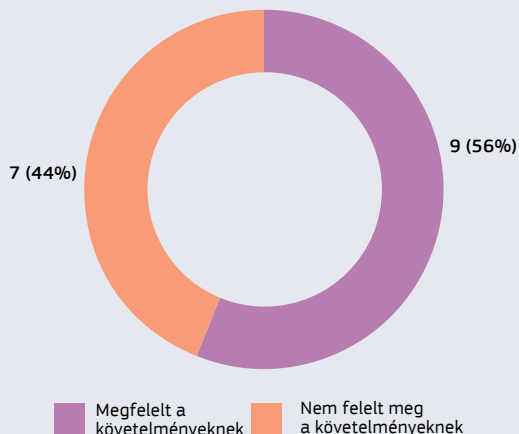
(Felépítés) és 29. szakasz (légközök, kúszóáramutak és tömör szigetelés). 3. ábra részletesebb áttekintést nyújt a vizsgálati eredményekről pontonként.

3. ábra - Vizsgálati eredmények szakaszonként - EN 60335-1:2012 (N=16)

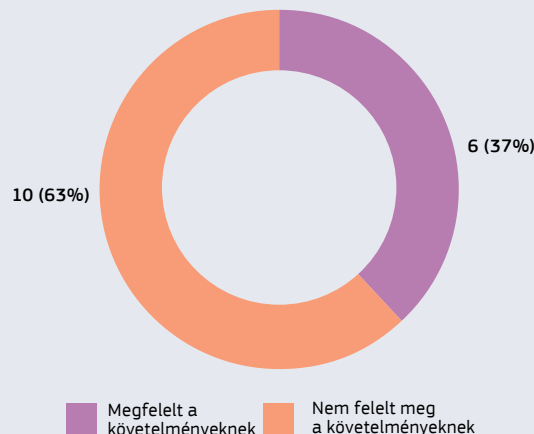
A lámpák és lámparendszerek fotobiológiai biztonságát az EN 62471:2008 szabvány szerint vizsgálva a 16 mintából hét nem felelt meg a követelményeknek (lásd 4. ábra).

4. ábra - Eredmények - EN 62471:2008 (N=16)

Az EN 60335-2-109:2010 szabvány 32. szakaszának sugárzás, toxicitás és hasonló veszélyek alapján végzett vizsgálat során 16 mintából 11 nem felelt meg a követelményeknek (lásd: 5. ábra).

5. ábra - Eredmények, EN 60335-2-109:2010 - 32. szakasz Sugárzás, toxicitás és hasonló veszélyek (N=16)

3.3. A vizsgálati eredményekre vonatkozó következtetések

A 16 mintából 14 nem felelt meg a vizsgálati tervben meghatározott követelményeknek, figyelembe véve a laboratórium által elvégzett vizsgálatokat és a piacfelügyeleti hatóságok ellenőrzését a figyelmeztetéseket, jelöléseket és utasításokat figyelembe véve. Néhány minta nem felelt meg a termék különleges funkciójával és rendeltetésével kapcsolatos bizonyos műszaki követelményeknek, amelyekre nincsenek közvetlenül alkalmazandó harmonizált szabványok, és amelyekre analógia útján más szabványokat alkalmaztak. Továbbá jelentős számú minta nem felelt meg az elektromos biztonsági követelményeknek, amelyek kockázati profilja minden elektromos termékkel kapcsolatban jól ismert.

Az ózonos légtisztítók és sterilizátorok viszonylag új terméktípusnak számítanak, és a vizsgálati eredmények azt mutatják, hogy a gyártók kihívással néznek szembe a vonatkozó egészségügyi és biztonsági követelményeknek és szabványoknak való megfelelés szempontjából. Ennek oka lehet a piac éretlensége vagy a közvetlenül vonatkozó termékszabványok hiánya, bár időnként még a jól bevált műszaki elveken alapuló alapvető elektromos biztonsági követelményeket sem tartották be.

A tevékenységből származó főbb megállapítások a következők:

- A vizsgált termékek olyan veszélyeket rejtenek magukban, amelyek jelentős kockázatot jelenthetnek a felhasználók számára, akár az alapvető elektromos biztonság alapelveivel, akár a termék konkrét funkciójával kapcsolatban.
- A tervezőknek és a gyártóknak nehézséget okoz az új termékekben rejlő konkrét veszélyforrások csökkentése, különösen akkor, ha nem állnak rendelkezésre szabványok ezek számszerűsítésére. Úgy tűnik, hogy a légtisztítók feltörekvő piacának számos szereplője nem foglalkozott megfelelően a kisműködésű áramellátási irányelv (LVD)³ biztonsági követelményeivel, amelyeket mindig teljesíteni kell.
- Nincs külön követelmény e termékek hatékonyságának megfelelő értékelésére, ami azt jelenti, hogy egy termék lehet, hogy a kibocsátás szempontjából biztonságos, de lehet, hogy valójában nem tölti be a kívánt szerepét (a levegő tisztítását).

Fő kockázati tényezők

A vizsgálatok során azonosított főbb kockázati típusok a következők:

- **Áramütés és tűz**, az elektromos biztonsági követelményeknek nem megfelelő minták esetében.
- **UV-sugárzásnak való kitettség**. Ha kellően hosszú ideig tart a kitettség az súlyos szem- és bőrkárosodáshoz vezethet.
- **Ózonnak való kitettség**. Ez a természetben előforduló gáz oxidálószer, és ha a meghatározott határértékek feletti koncentrációban fordul elő, bárkinek aki belélegzi, de kiváltképpen a különösen érzékenyek (pl. asztmások) légzőszervére káros hatással lehet.
- **Előrelátható nem rendeltetészerű használat**. Ezek a termékek több velejáró kockázatot rejtenek magukban. A veszélyek nem mindig egyértelműek a felhasználó számára, ahogyan a biztonságos használati módok sem. Ezért az **utasítások és figyelmeztetések** kulcsfontosságúak a kockázatok kezelésében.

Ha például a használati utasítás nem írja le egyértelműen, hogy a felhasználónak el kell hagynia a helyiséget, amíg az ózonnalégtisztító be van kapcsolva, a fogyasztó a helyiségben maradhat, és így a határértékek feletti ózonszintnek lesz kitéve. Továbbá a termékeknek lehetnek olyan alkatrészei, amelyek a termék várható élettartama alatt cserére szorulnak. Ha ezek az alkatrészek nem egyeznek meg pontosan az eredeti alkatrész kialakításával és specifikációjával, rossz hatással lehetnek a termék általi kockázatra, mivel az már nem ugyanaz a termék, mint amit eredetileg terveztek és gyártottak.

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A32014L0035>

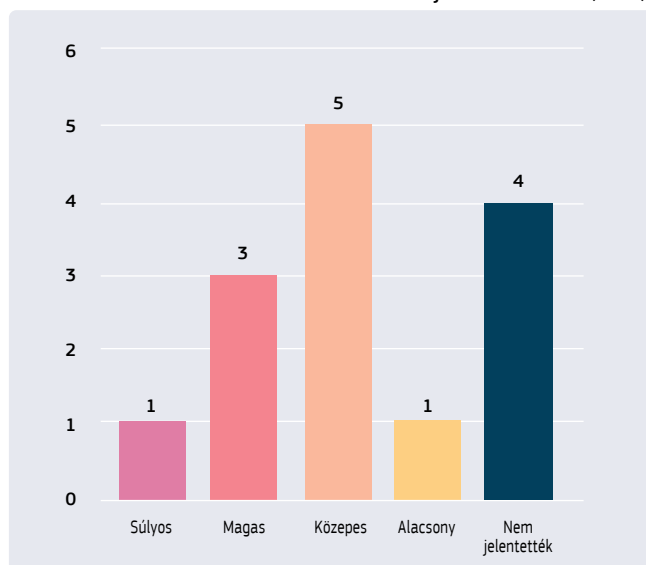
4. Kockázatértékelések és intézkedések

4.1. Kockázatértékelési eredmények

Minden, közvetlenül a hálózatra csatlakoztatott készüléknek meg kell felelnie a kisfeszültségű áramellátási irányelvnek. Egy termékben rejlő kockázati faktor értékelésekor, a RAPEX-iránymutatásokban⁴ meghatározott elveket kell betartani. Ezek az iránymutatások olyan kockázatértékelési módszert határoznak meg, amelyet a piacfelügyeleti hatóságok használhatnak a fogyasztói termékek által a fogyasztók egészségére és biztonságára jelentett kockázat mértékének értékelésére, és annak eldöntésére, hogy szükség van-e az Európai Unió Gyors Tájékoztatási Rendszer (Safety Gate) bejelentésére. A kockázatértékelés elvégzéséhez (amely figyelembe veszi a RAPEX-iránymutatásokban foglalt elveket) egy speciális kockázatértékelési útmutató⁵ vagy Kockázatértékelési iránymutatási eszköz (RAG eszköz) áll rendelkezésre a RAPEX weboldalán és a RAPEX-alkalmazásban.

A 6. ábra mutatja a követelményeknek nem megfelelő minták kockázati szintjét (amely a piacfelügyeleti hatóságok által végzett kockázatértékelések alapján került megállapításra).

6. ábra - A követelményeknek nem megfelelő minták kockázati szintjeinek áttekintése (N=14)

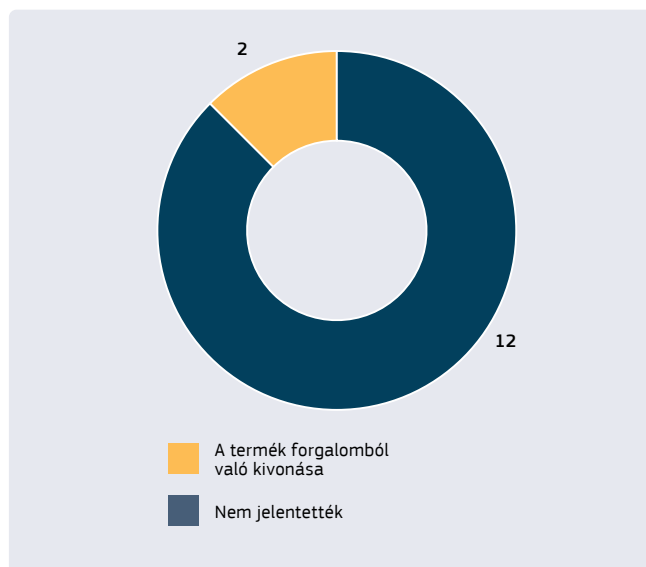
4.2. Korrekciós intézkedések

A vizsgálati eredmények és az elvégzett kockázatértékelések alapján a piacfelügyeleti hatóságok döntenek arról, hogy milyen korrekciós intézkedéseket kell hozni azon termékekkel kapcsolatban, amelyek nem felelnek meg az uniós jogszabályoknak és/vagy az alkalmazandó szabványoknak, amelyeket a biztonságos és megfelelő termékek tervezésének elősegítésére dolgoztak ki. A 7. ábra a követelményeknek nem megfelelő termékekkel kapcsolatban hozott korrekciós intézkedéseket mutatja be.

Továbbá, ha súlyos kockázatot azonosítanak, a piacfelügyeleti hatóságok jogilag kötelesek bejelentést tenni a Európai Unió Gyors Tájékoztatási rendszerében (az Általános termékbiztonsági irányelv (2001/95/EC) 12. cikkének (1) bekezdése szerint)⁶. A RAPEX-iránymutatások⁷ azt ajánlják, hogy a súlyosnál kisebb kockázatot jelentő termékekkel szemben hozott intézkedésekről is tegyenek közzé értesítést.

A közös tesztelési kampány által kiváltott intézkedéseket követően (2023. április 14-ig) két terméket kivontak a forgalomból. A többi, a követelményeknek nem megfelelő termékre vonatkozó intézkedések még folyamatban vannak.

7. ábra - A követelményeknek nem megfelelő minták esetében elfogadott intézkedések (N=14)

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/LSU/?uri=CELEX%3A32019D0417>

⁵ RAG ECL V10 (europa.eu)

⁶ Az általános termékbiztonságról szóló (EU) 2023/988 rendelet 2023. május 23-án jelent meg a Hivatalos Lapban:

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L._2023.135.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2023%3A135%3ATOC

A rendelet 2023. június 12-én lép hatályba és 2024. december 13-ától alkalmazandó.

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=LEGISSUM%3A4390682>

5. Következtetések és ajánlások

5.1. Következtetések

Az ózonos légtisztítók és sterilizátorok viszonylag új terméktípusnak számítanak, és a kisfeszültségű áramellátási termékekről szóló irányelveken (LVD) kívül nem szabályozzák őket termékspecifikus jogszabályok. Míg létezik egy szabvány (EN 60335-2-65), amely a háztartási és hasonló célú légtisztító készülékek elektromos biztonságának értékelésére használható, az ózonkibocsátás vagy az UV-sugárzás forrásainak biztonságosságára vonatkozóan nem állnak rendelkezésre külön követelmények az említett termékek esetében. Ezért a rendelkezésre álló legmegfelelőbb harmonizált szabványokat analógia útján alkalmazták.

A tevékenység riasztó eredményekkel szolgált, mivel 16 mintából 14 nem felelt meg a vizsgálati tervben meghatározott követelményeknek. Ez azt jelenti, hogy a gazdasági szereplők kihívásokkal néztek szembe

az új termékek konkrét veszélyeinek mérséklése terén, mivel nincsenek szabványok ezek számszerűsítésére, és csak analógia útján tudnak szabványokat használni.

A fő azonosított kockázati tényezők a következők: áramütés; tűz; a határértéket meghaladó UV-sugárzásnak való kitettség, amely szem- és bőrkárosodáshoz vezethet; a határértéket meghaladó ózonszintnek való kitettség, amely károsíthatja a légzőszerveket; a termékek helytelen használatából eredő kockázatok a hiányos, félrevezető vagy hiányzó figyelmeztetések, jelölések és utasítások miatt.

A közös tesztesési kampány által kiváltott intézkedéseket követően (2023. április 14-ig) két terméket kivontak a forgalomból. A többi, a követelményeknek nem megfelelő termékre vonatkozó intézkedések még folyamatban vannak.

5.2. Ajánlások az érintettek számára

Az alábbi ajánlások a vizsgálati folyamat eredményein és a projekt során a piacfelügyeleti hatóságok között folytatott megbeszéléseken alapulnak.

A fogyasztók számára

Legyen óvatos az ózonos légtisztítók és sterilizátorok vásárlásakor, mivel a mintában szereplő és tesztelt termékeknel **általános elektromos és termékspecifikus kockázatok** is fennállnak.

Használja a termékeket megfelelő módon, és gondosan **kövesse** a használat idejére és módjára vonatkozó **utasításokat**, valamint **figyeljen** az eszközökön elhelyezett **figyelmeztetésekre**. Csak a gyártó által jóváhagyott pótalkatrészeket használjon.

Ez egy új típusú termék, és a problémák az egész piacon fellelhetők (a jó hírnévvel rendelkező márkáktól egészen az ismeretlen gyártókig).

Legyen óvatos az ózontermelő eszközök használatakor. Az ózon erősen maró hatású, ezért a rosszul megtervezett, nagy mennyiségű ózont termelő berendezések károsíthatják az elektromos biztonsági követelményeket.

Gazdasági szereplők számára

Az ilyen termékek tervezésekor ügyeljen arra, hogy többek között a következő követelmények teljesüljenek:

- a szem vagy a bőr ne kerüljön közvetlen kapcsolatba az UV sugárzással;
- a termék szűrője nem távolítható el szerszám nélkül, és a termék szűrő nélkül nem üzemeltethető;
- a termék nem bocsát ki a felhasználó számára veszélyes ózonszintet.

Bár **nincs olyan egyedi, termékspecifikus szabvány**, amelyet a tervezési szakaszban alkalmazni lehetne, az **elektromos termékek biztonságát szolgáló tervezés alapelvei** jól ismertek, és azokat be kell tartani.

Léteznek a termékspecifikus jellemzőkkel kapcsolatos tervezés értékelésére használható, megfelelő szabványok és ezeket annak biztosítására kell alkalmazni, hogy a termékek a kisfeszültségű áramellátási irányelv szerint „biztonságosak» legyenek, és ne jelentsenek sérülésveszélyt a felhasználókra és másokra nézve.

Szolgáljon információval a **termék teljesítményét** illetően, és adjon **tájékoztatót arról, hogyan azt és hol lehet használni**.

A hatóságok számára

Továbbra is az ózonos légtisztítókra és sterilizátorokra összpontosítja piacfelügyeleti erőfeszítéseit. Ez egy kialakulóban lévő termékágazat, amely jelentős beavatkozást igényel a megfelelőség biztosítása és a jelenlegi kockázatok kezelése érdekében. A fogyasztók felvilágosítása az e termékek által jelentett kockázatokról.

A szabványügyi hatóságok számára

Fontolja meg **egy kifejezetten erre a termékcsoportha vonatkozó szabvány kidolgozását**, tekintettel a termékek nyilvánvaló népszerűségére és a gyártóknak a biztonságos és megfelelő termékek előállításával kapcsolatos nehézségeire.

Fontolja meg az ilyen termékek **hatékonyságának megfelelő értékelésére vonatkozó követelmények** kidolgozását.

1. Mi az a CASP?

A koordinált termékbiztonsági tevékenységek (CASP) az Európai Unió/Európai Gazdasági Térség országainak piacfelügyeleti hatóságai számára az együttműködést és az egységes piacon forgalomba hozott termékek biztonságának megerősítését teszik lehetővé.

A koordinált termékbiztonsági tevékenységek (CASP) 2022 hat Termékspecifikus és négy Horizontális tevékenységet tartalmaz.

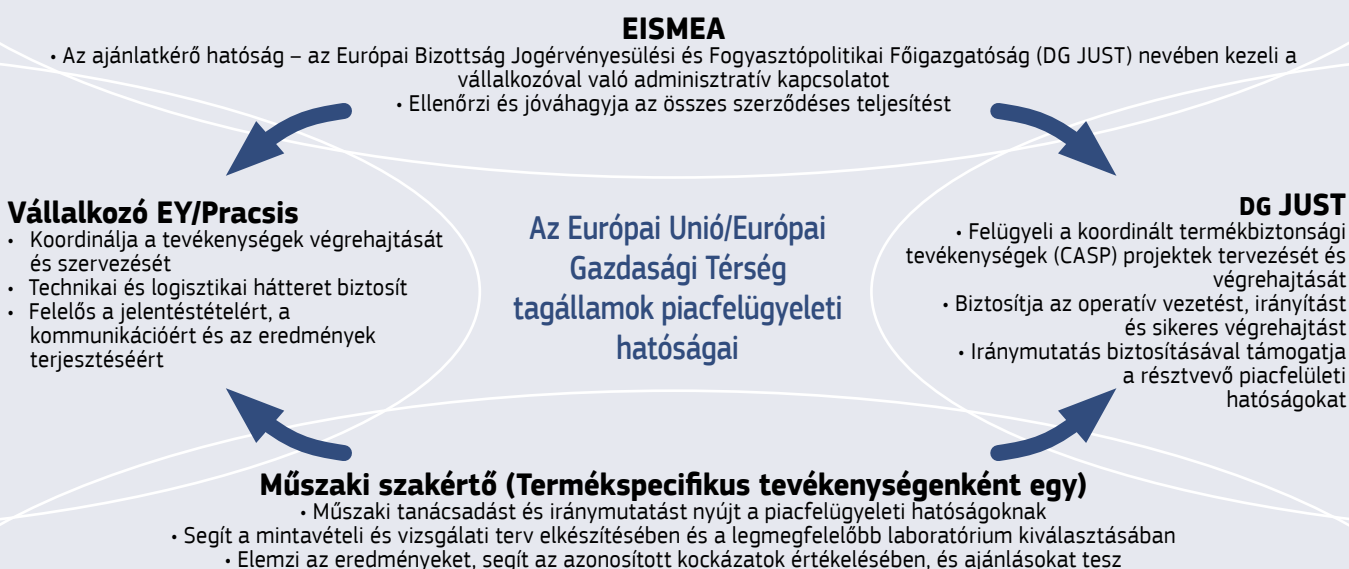
A **Termékspecifikus tevékenységek** során olyan különböző típusú termékeket tesztelnek, amelyek kockázatot jelenthetnek a fogyasztók számára. A termékeket az érintett piacfelügyeleti hatóságok választják ki és gyűjtik össze, és egy közösen elfogadott vizsgálati terv alapján vizsgálják meg.

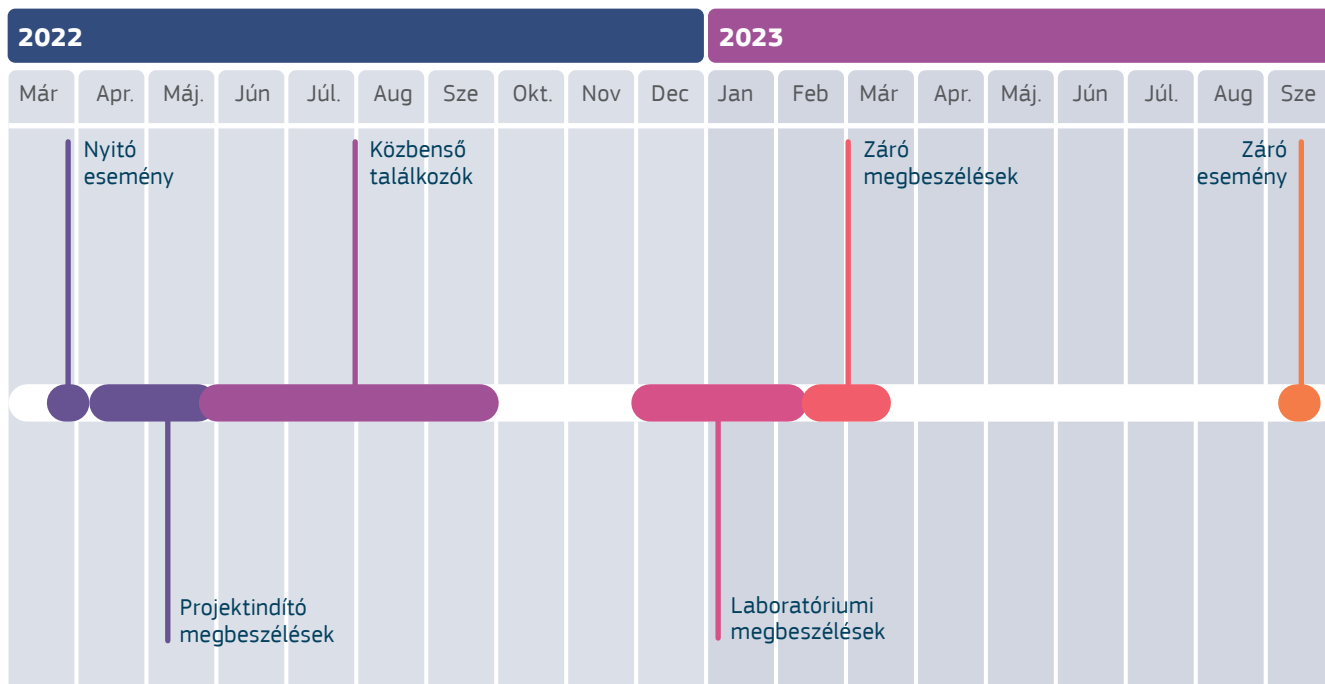
A **Horizontális tevékenységek** fórumot biztosítanak a piacfelügyeleti hatóságok számára az ötletek és a legjobb gyakorlatok cseréjéhez. Egy műszaki szakértő irányításával közös piacfelügyeleti megközelítéseket, eljárásokat és gyakorlati eszközöket dolgoznak ki.

Szerepek és felelősségi körök

2. Termékspecifikus tevékenységek munkaterv

Folyamatos belső kommunikáció a Wiki Confluence platformon keresztül

KEZDET	MINTAVÉTEL ÉS VIZSGÁLAT	JELENTÉSTÉTEL	KÜLSŐ KOMMUNIKÁCIÓ
Másodelemzés	Laboratóriumok pályázati eljárásai	Kockázatértékelés	Kommunikációs eszköztár kidolgozása
Feltérképező interjúk	Laboratórium kiválasztása és szerződéskötés	A piacfelügyeleti hatóságok által elfogadott intézkedések koordinálása	Kommunikációs üzenetek kidolgozása
Vizsgálati tervezet és mintavételi terv	Mintavétel és szállítás	Zárójelentések elkészítése	Kommunikációs kampány indítása
Laboratóriumok feltérképezése	Vizsgálati folyamat és vizsgálati jelentések	A minták ártalmatlanítása vagy a piacfelügyeleti hatóságoknak történő visszaküldése	A hatás értékelése

3. Termékspecifikus tevékenységek Eszközök és folyamatok

0

A koordinált termékbiztonsági tevékenységeket (CASP) megelőző folyamat

Az Európai Bizottság Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatósága (DG JUST) a termékkategóriák kiválasztása érdekében prioritásokat határoz meg. A hat koordinált termékbiztonsági tevékenységek (CASP) 2022 termékkategóriát a részt vevő piacfelügyeleti hatóságok a Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság (DG JUST) által szervezett konzultáció során választották ki.

1

A vizsgálati és mintavételi tervek validálása

A műszaki szakértők a piacfelügyeleti hatóság visszajelzései és a rendelkezésre álló költségvetés alapján készítik el a terveket. A tervezeteket a projektindító megbeszéléseken mutatják be, majd a piacfelügyeleti hatóságok a Wiki segítségével finomhangolják és validálják azokat.

2

Laboratóriumok kiválasztása

A vállalkozó csapata feltérképezi a laboratóriumokat, és az árak és egyéb információk összegyűjtése céljából felveszi velük a kapcsolatot. A projektindító megbeszélést követően elindul a pályázati eljárás, és az ajánlatokat értékelik. A közbenső találkozón a részt vevő piacfelügyeleti hatóságok eldöntik, hogy melyik laboratóriumot választják.

3

A minták gyűjtése és szállítása

A piacfelügyeleti hatóságok nemzeti piacokról összegyűjtik, és egy kodifikációs fájlban nyilvántartásba veszik a vonatkozó mintákat. Az előzetes ellenőrzések elvégzése után a piacfelügyeleti hatóságok elküldik a mintákat a laboratóriumba.

4

Vizsgálat és a vizsgálati jelentések átadása

A laboratórium az elfogadott vizsgálati tervnek megfelelően megvizsgálja a mintákat, és a vizsgálati jelentéseket feltölti a Wikibe. A piacfelügyeleti hatóságok szükség esetén pontosítást kérnek, és jóváhagyják a jelentéseket.

5

Kockázatértékelés

A műszaki szakértő és a piacfelügyeleti hatóságok a laboratóriumi megbeszélésen kiválasztott minták alapján forgatókönyveket dolgoznak ki, és elemzik a kockázatokat. A piacfelügyeleti hatóságok kockázatértékelést végeznek minden, a jogi követelményeknek meg nem felelő mintán.

6

A forgatókönyvek feltöltése a Kockázatértékelési iránymutatási eszközbe

A projekt során kidolgozott forgatókönyveket feltöltik a Kockázatértékelési iránymutatási eszközbe.

7

A piacfelügyeleti hatóságok által elfogadott intézkedések

A piacfelügyeleti hatóságok megfelelő intézkedéseket hoznak a kérdéses termékekkel kapcsolatban, és jelentik azokat az Európai Unió Gyors Tájékoztatási Rendszernek (Safety Gate).

8

Külső kommunikáció

A külső kommunikációs tevékenységek a záró eseményen veszik kezdetüket. Ezt egy 2-3 hetes páneurópai kommunikációs kampány követi.

Eszközök

A fogyasztóknak és az általános közönségnek szóló **audiovizuális klipek** készülnek minden egyes Termékspecifikus tevékenységhez, és a teljes koordinált termékbiztonsági tevékenységek (CASP) 2022 projekthez.

A koordinált termékbiztonsági tevékenységek (CASP) 2022 projekthez, az egyes Termékspecifikus tevékenységeihez gazdasági szereplőknek szóló **infografikák** készülnek.

Az egyes tevékenységekről és a koordinált termékbiztonsági tevékenységek (CASP) 2022 projektről **zárójelentések** készülnek. A zárójelentéseket az összes hivatalos uniós nyelvre, valamint norvég és izlandi nyelvre lefordítják.

Csatornák

A kommunikációs anyagot a következő csatornákon terjesztik:

- [Az EB koordinált termékbiztonsági tevékenységek \(CASP\) honlapja](#)
- A piacfelügyeleti hatóságok nemzeti kommunikációs csatornái
- Az érintett sajtó és más érdekelt felek

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
E-mail: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Az Európai Bizottság nem tehető felelőssé a kiadvány további felhasználásából eredő következményekért.

© európai Unió, 2023

Az Európai Bizottság dokumentumainak további felhasználása a bizottsági dokumentumok további felhasználásáról szóló, 2011. december 12-i 2011/833/EU bizottsági határozat (HL L 330, 2011.12.14., 39. o.) alapján történik. Ellenkező értelmű megjegyzés hiányában e dokumentum további felhasználása a Creative Commons Nevezd meg! 4.0 nemzetközi (CC BY 4.0) licenc alapján engedélyezett (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Ez azt jelenti, hogy a további felhasználás a forrás megfelelő megnevezésével és az esetleges változtatások feltüntetésével megengedett.

A nem az Európai Unió tulajdonában lévő elemek felhasználása vagy sokszorosítása érdekében közvetlenül a szerzői jog tulajdonosához kell engedélyért fordulni.

Az EUROPA portál tájékoztatással szolgál az Európai Unióról az EU összes hivatalos nyelvén:
https://europa.eu/european-union/index_hu

Az Európai Unió
Kiadóhivatala

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2023

PDF ISBN 978-92-68-03621-1 doi: 10.2838/541735 DS-03-23-173-HU-N